

3. Opgaver som seminarierne tænkes inddraget i løsningen af:

a. Efteruddannelsen m. v. af folkeskolens lærere.

De fleste seminarier har peget på mulighederne for et øget samarbejde med Danmarks Lærerhøjskole om efteruddannelse m.v. af folkeskolelærere.

Ifølge læreruddannelseslovens § 21 skal videreuddannelse af folkeskolens lærere efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse søges samlet under Danmarks Lærerhøjskole, herunder dennes afdelinger i provinsen, samt andre i loven nævnte institutioner.

Ved lovgivning i 1965 og 1968 er der i alt oprettet 7 provinsafdelinger i henholdsvis Esbjerg, Haderslev, Odense, Skive, Vordingborg, Ålborg og Århus.

Til disse afdelinger er der knyttet et mindre antal faste lærere. Hovedparten af undervisningen varetages imidlertid af timelærere, heraf en del seminarielærere. En del af disse seminarielærere har ved individuelle aftaler fået tilladelse til at medregne undervisning ved lærerhøjskolen i deres pligtige timetal ved seminarieret.

Gennem forhandling om oprettelse af kombinationsstillinger søges der nu mere generelt skabt mulighed for, at seminarielærere, som ikke fuldt ud anvendes i læreruddannelsen, kan læse en del af deres pligtige timer ved lærerhøjskolen.

Gennem lovforslaget ønsker man herudover at åbne mulighed for, at seminarier kan gennemføre efteruddannelse i samarbejde med Danmarks Lærerhøjskole og dennes provinsafdelinger (lovforslagets § 1). Dette vil være i overensstemmelse med den decentralisering af lærerhøjskolens virksomhed, der allerede har fundet sted gennem oprettelsen af provinsafdelingerne, som afholder kurser flere steder under deres områder, bl. a. i lokaler på områdets seminarier.

Som eksempler på efteruddannelseskurser, der vil kunne gennemføres ved seminarierne, kan nævnes kurser i folkeskolelovens nye fag og emner, såsom samtidsorientering, drama og filmkundskab, arbejdskendskab, sundhedslære m. v.

En anden type efteruddannelsesvirksomhed, der tænkes gennemført ved seminarierne, er kurser for de folkeskolelærere, der deltager i praktikundervisningen af lærerstuderende, med henblik på at give disse en større teoretisk baggrund for deres vejledningsvirksomhed. Danmarks Lærerhøjskoles afdelinger har i årenes løb afholdt en række kurser for praktiklærere, ligesom en del seminarier har afholdt møder og/eller korte kurser for disse lærere. En egentlig landsdækkende efteruddannelse

af de mange praktiklærere, der er knyttet til de enkelte seminarier, har imidlertid endnu ikke kunnet etableres, selv om den efter undervisningsministeriets opfattelse må anses for nødvendig.

Ud over gennemførelse af særlige efteruddannelseskurser efter lovforslagets § 1 kan seminarierne efter lovforslagets § 2 give folkeskolelærere tilbud om at deltage i undervisning og prøver, der indgår i læreruddannelsen, jfr. nedenfor under pkt. c.

De oven for nævnte former for efteruddannelses-tilbud vil foruden af folkeskolens lærere kunne benyttes af lærere ved friskoler og private grundskoler m. v.

b. Uddannelse af andre lærere.

Foruden til efteruddannelsesvirksomhed for folkeskolens lærere vil det være naturligt at anvende seminariernes ressourcer til gennemførelse af kursusvirksomhed for lærere ved andre skoleformer, herunder lærere ved frie skoler og erhvervsskoler samt lærere og ledere inden for fritidsundervisning for voksne og fritidsvirksomhed for børn og unge.

Den overvejende del af lærerne ved erhvervsskolerne har efter en faglig uddannelse og nogle års beskæftigelse i erhvervslivet gennemgået en pædagogisk uddannelse ved institutionen Statens erhvervspædagogiske læreruddannelse. Med indførelsen af efg-uddannelserne er behovet for lærere i almene fag øget betydeligt, og nogle seminarier har derfor foreslået særlige kurser for disse i kombination med pædagogisk speciale E (efg-speciale), som forsøgsvis er oprettet ved et par seminarier. Undervisningsministeriet finder det naturligt, at der tilbydes erhvervsuddannelsernes lærere uddannelsesmuligheder ved seminarierne, dels i form af tilbud om deltagelse i den undervisning, der afholdes som led i læreruddannelsen, herunder især linjefagene og de pædagogiske specialer, dels gennem afholdelse af særlige kurser for disse lærere i samarbejde med direktoratet for erhvervsuddannelserne og Statens erhvervspædagogiske læreruddannelse.

På tilsvarende måde vil seminariernes ressourcer kunne anvendes til gennem et samarbejde med organisationerne på fritidsundervisningens og fritidsvirksomhedens område at udvide uddannelsesmulighederne for lærere og ledere inden for dette område. Såvel pædagogiske som faglige grundkurser vil kunne etableres, ligesom der vil kunne gives tilbud om deltagelse i pædagogisk speciale D (ungdoms- og voksenundervisning), der allerede findes på enkelte seminarier.